

सडकको वर्गिकरण अनुसारको मापदण्ड
अनुसूची १ .एक निर्वाचन क्षेत्र एक सडक

क्र.स.	Design Parameter	संघीय सरकारको हाल कायम मापदण्डमा रहेको व्यवस्था	प्रदेशको लागि प्रस्ताव गरिएको व्यवस्था	कैफियत
१	Road Class	नेपाल सरकार, भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालय, सडक विभागद्वारा प्रकाशित Nepal Road Standard 2070 अनुसार सडकहरूलाई Technical र Administrative गरि मूख्य दुइ आधारमा वर्गिकरण गरिएको छ। Technical वर्गिकरण अनुसार Class I, Class II, Class III र Class IV मा र Administrative वर्गिकरण अनुसार सडकहरूलाई National Highways, Feeder Roads, District Roads र Urban Roads मा विभाजन गरिएको छ। Approximate Correlation (Table 3.1 Nepal Road Standard) ले प्रशासनिक र प्राविधिक आधारमा वर्गिकृत सडकहरू विचको अन्तरसम्बन्ध कायम गर्दै विभिन्न Design Parameters प्राविधिक वर्गिकरण अनुसार निर्धारण गरेको छ।	प्रादेशिक सडक सञ्जालको उपयुक्त वर्गिकरण भइनसकेको अवस्थामा संघीय सरकारबाट जारी गरिएको Nepal Road Standard 2070 मा गरिएको प्रशासनिक तथा प्राविधिक वर्गिकरणको विचमा रहेको Approximate Correlation (Table 3.1 Nepal Road Standard) को आधारमा उक्त सडकहरूलाई Nepal Road Standard 2070 को Road Classification अन्तरगत Technical Classification को कम्तीमा Class III वर्गको सडक कायम गर्न उपयुक्त देखिन्छ।	
२	Right of Way	Nepal Road Standard 2070 अनुसार Right of Way का सम्बन्धमा National Highways का लागि ५० मि., Feeder Roads का लागि ३० मि. र District Roads का लागि २० मि.	उक्त सडकहरूको Right of Way का लागि Nepal Road Standard मा रहेको Feeder Roads का लागि कायम गरिएको मापदण्ड प्रयोग गर्न उपयुक्त हुने ।	

		तोकिएको छ।		
३	Carriage way Width	Class III वर्ग सडकका लागि लेन संख्या २ कायम गरिएको छ।	कम्तीमा Intermediate lane कायम गर्न उपयुक्त देखिन्छ।	
४	Shoulders	Class III वर्ग सडकका लागि सडकको दुवै तर्फ Shoulders को चौडाई ०.७५मि.नघट्ने गरि २.० मि. तोकिएको छ।	सडकको दुवै तर्फ कम्तीमा ०.७५ मि.कायम गर्न उपयुक्त देखिन्छ।	
५	Other Parameters	Class III वर्ग सडकका लागि अन्य Design Parameters भूगोलमा आधारित Design speed बाट निर्धारित छन्।	माथि उल्लेखितबाहेकका Design Parameters को लागि Nepal Road Standard 2070 बाट माथि क्र.स.१ अनुसारको सडक बर्गका लागि प्रयोग हुने Design Parameters प्रयोग गर्न उपयुक्त देखिन्छ।	

अनुसूची २. प्रादेशिक सडक “क” बर्ग

क्र.स.	Design Parameter	संघीय सरकारको हाल कायम मापदण्डमा रहेको व्यवस्था	प्रदेशको लागि प्रस्ताव गरिएको व्यवस्था	कैफियत
१	Road Class	नेपाल सरकार, भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालय, सडक विभागद्वारा प्रकाशित Nepal Road Standard 2070 अनुसारमा सडकहरूलाई Technical र Administrative गरि मुख्य दुइ आधारमा वर्गिकरण गरिएको छ। Technical वर्गिकरण अनुसार Class I, Class II, Class III र Class IV मा र Administrative वर्गिकरण अनुसार सडकहरूलाई National Highways, Feeder Roads, District Roads र Urban roads मा विभाजन गरिएको छ। Approximate Correlation (Table 3.1 Nepal Road Standard) ले प्रशासनिक र प्राविधिक आधारमा वर्गिकृत सडकहरू विचको अन्तरसम्बन्ध कायम गर्दै विभिन्न Design Parameters प्राविधिक वर्गीकरण अनुसार निर्धारण गरेको छ।	प्रादेशिक सडक सञ्जालको उपयुक्त वर्गिकरण नभइसकेको अवस्थामा संघीय सरकारबाट जारी गरिएको Nepal Road Standard 2070 मा गरिएको प्रशासनिक तथा प्राविधिक वर्गिकरणको बीचमा रहेको Approximate Correlation (Table 3.1 Nepal Road Standard) को आधारमा उक्त सडकहरूलाई Nepal Road Standard 2070 को Road Classification अन्तरगत Technical Classification को कम्तीमा Class III वर्गको सडक कायम गर्न उपयुक्त देखिन्छ।	
२	Right of Way	Nepal Road Standard 2070 अनुसार Right of Way का सम्बन्धमा National Highways का लागि ५० मि., Feeder Roads का लागि ३० मि. र District Roads का लागि २०मि. तोकिएको छ।	उक्त सडकहरूको Right of Way का लागि Nepal Road Standard 2070 मा रहेको Feeder Roads का लागि कायम गरिएको मापदण्ड प्रयोग गर्न उपयुक्त हुने ।	

३	Carriage way Width	Class III वर्ग सडकका लागि लेन संख्या २.० कायम गरिएको छ।	कम्तीमा Intermediate lane कायम गर्न उपयुक्त देखिन्छ।	
४	Shoulders	Class III वर्ग सडकका लागि सडकको दुवै तर्फ Shoulders को चौडाई ०.७५मि.नघट्ने गरि २.० मि. तोकिएको छ।	सडकको दुवै तर्फ कम्तीमा ०.७५ मि.कायम गर्न उपयुक्त देखिन्छ।	
५	Other Parameters	Class III वर्ग सडकका लागि अन्य Design Parameters भूगोलमा आधारित Design speed बाट निर्धारित छन्।	माथि उल्लेखित बाहेकका Design Parameters को लागि Nepal Road Standard 2070 बाट माथि क्र.स.१ अनुसारको सडक वर्गका लागि प्रयोग हुने Design Parameters प्रयोग गर्न उपयुक्त देखिन्छ।	

अनुसूची ३. प्रादेशिक सडक "ख" बर्ग

क्र.स.	Design Parameter	संघीय सरकारको हाल कायम मापदण्डमा रहेको व्यवस्था	प्रदेशको लागि प्रस्ताव गरिएको व्यवस्था	कैफियत
१	Road Class	नेपाल सरकार, भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालय, सडक विभागद्वारा प्रकाशित Nepal Road Standard 2070 अनुसार सडकहरूलाई Technical र Administrative गरि मुख्य दुइ आधारमा वर्गिकरण गरिएको छ। Technical वर्गिकरण अनुसार Class I, Class II, Class III र Class IV मा र Administrative वर्गिकरण अनुसार सडकहरूलाई National Highways, Feeder Roads, District Roads र Urban Roads मा विभाजन गरिएको छ। Approximate Correlation (Table 3.1 Nepal Road Standard) ले प्रशासनिक र प्राविधिक आधारमा वर्गिकृत सडकहरू विचको अन्तरसम्बन्ध कायम गर्दै विभिन्न Design Parameters प्राविधिक वर्गिकरण अनुसार निर्धारण गरेको छ।	प्रादेशिक सडक सञ्जालको उपयुक्त वर्गिकरण नभइसकेको अवस्थामा संघीय सरकारबाट जारी गरिएको Nepal Road Standard 2070 मा गरिएको प्रशासनिक तथा प्राविधिक वर्गिकरणको बीचमा रहेको Approximate Correlation (Table 3.1 Nepal Road Standard) को आधारमा उक्त सडकहरूलाई Nepal Road Standard 2070 को Road Classification अन्तरगत Technical Classification को कम्तीमा Class IV वर्गको सडक कायम गर्न उपयुक्त देखिन्छ।	

२	Right of Way	Nepal Road Standard 2070 अनुसार Right of Way का सम्बन्धमा National Highways का लागि ५० मि., Feeder Roads का लागि ३० मि. र District Roads का लागि २०मि. तोकिएको छ।	उक्त सडकहरूको Right of Way का लागि Nepal Road Standard 2070 मा रहेको District Roads का लागि कायम गरिएको मापदण्ड प्रयोग गर्न उपयुक्त हुने ।
३	Carriage way Width	Class IV वर्ग सडकका लागि ३.७५मि.वा ५.५मि. कायम गरिएको छ।	कम्तीमा Single lane कायम गर्न उपयुक्त देखिन्छ।
४	Shoulders	Class IV वर्ग सडकका लागि सडकको दुवै तर्फ Shoulders को चौडाई ०.७५मि.नघट्ने गरि १.५ मि. तोकिएको छ।	सडकको दुवै तर्फ कम्तीमा ०.७५मि. कायम गर्न उपयुक्त देखिन्छ।
५	Other Parameters	Class IV वर्ग सडकका लागि अन्य Design Parameters भूगोलमा आधारित Design speed बाट निर्धारित छन्।	माथि उल्लेखित बाहेकका Design Parameters को लागि Nepal Road Standard 2070 बाट माथि क्र.स.१ अनुसारको सडक वर्गका लागि प्रयोग हुने Design Parameters प्रयोग गर्न उपयुक्त देखिन्छ।

अनुसूची ४. प्रादेशिक सडक 'ग' बर्ग

क्र.स.	Design Parameter	संघीय सरकारको हाल कायम मापदण्डमा रहेको व्यवस्था	प्रदेशको लागि प्रस्ताव गरिएको व्यवस्था	कैफियत
१	Road Class	Nepal Rural Road Standard 2071 अनुसार District roads लाई तराई र पहाडी भूगोल अनुसार विभाजित गरी विभिन्न Design Parameters तोकिएका छन्।	प्रादेशिक सडक सञ्जालको उपयुक्त वर्गिकरण नभइसकेको अवस्थामा संघीय सरकारबाट जारी गरिएको Nepal Rural Road Standard 2071 को Road Classification अन्तरगत District Road (Core Network) वर्गको सडक कायम गर्न उपयुक्त देखिन्छ।	
२	Right of Way	Nepal Rural Road Standard 2071 अनुसार District Roads को Right of Way २० मि. निर्धारित छ।	उक्त सडकहरूको Right of Way का लागि Nepal Rural road Standard 2071 मा रहेको District Road (Core Network) को लागि कायम गरिएको मापदण्ड प्रयोग गर्न उपयुक्त देखिन्छ।	
३	Carriage way Width	Nepal Rural Road Standard 2071 अनुसार Carriage way Width ३.० मि.-५.५ मि निर्धारित छ।	कम्तीमा ३.७५ मि. कायम गर्न उपयुक्त देखिन्छ।	
४	Shoulders	Nepal Rural Road Standard 2071 अनुसार कम्तीमा ०.७५ मि. हुने गरि दैनिक सवारी चाँप र भूगोलमा (तराई र पहाडी भूगोल) आधारित छन्।	सडकको दुवै तर्फ कम्तीमा ०.७५ मि. कायम गर्न उपयुक्त देखिन्छ।	
५	Other Parameters	District Roads मा पर्ने सडकका लागि अन्य	माथि उल्लेखित बाहेकका Design Parameters को लागि	

		Design Parameters भूगोलमा आधारित (तराई र पहाडी भूगोल) Design speed बाट निर्धारित छन्।	Nepal Rural Road Standard 2071 बाट माथी क्र.स.१ अनुसारको सडक वर्गका लागि प्रयोग हुने Design Parameters प्रयोग गर्न उपयुक्त देखिन्छ।	
--	--	---	--	--

अनुसूची ५. साझेदारी सडक

क्र.स.	Design Parameter	संघीय सरकारको हाल कायम मापदण्डमा रहेको व्यवस्था	प्रदेशको लागि प्रस्ताव गरिएको व्यवस्था	कैफियत
१	Road Class	Nepal Rural road Standard 2071 अनुसार Village Roads लाइ तराई र पहाडी भूगोल अनुसार विभाजित गरी विभिन्न Design Parameters तोकिएका छन्।	प्रादेशिक सडक सञ्जालको उपयुक्त बर्गिकरण भइनसकेको अबस्थामा संघीय सरकारबाट जारी गरिएको Nepal Rural Road Standard 2071 को Road Classification अन्तर्गतको Village Roads बर्गको सडक कायम गर्न उपयुक्त देखिन्छ।	
२	Right of Way	Nepal Rural Road Standard 2071 अनुसार Village Roads को Right of Way १५ मि. निर्धारित छ।	उक्त सडकहरूको Right of Way का लागि Nepal Rural Road Standard 2071 मा रहेको Village Roads को लागि कायम गरिएको मापदण्ड प्रयोग गर्न उपयुक्त देखिन्छ।	
३	Carriage way Width	Nepal Rural Road Standard 2071 अनुसार Carriage way Width ३.० मि.-३.७५ मि. निर्धारित छ।	कम्तीमा ३.५ मि. कायम गर्न उपयुक्त देखिन्छ।	
४	Shoulders	Nepal Rural Road Standard 2071 अनुसार सडकको दुवै तर्फ तराईमा ०.७५मि.र पहाडमा ०.५मि. निर्धारित छ।	सडकको दुवै तर्फ तराईमा ०.७५मि.र पहाडमा ०.५मि. गर्न उपयुक्त देखिन्छ।	
४	Other Parameters	Village Roads मा पर्ने सडकका लागि अन्य Design Parameters भूगोलमा आधारित तराई र	माथि उल्लेखित बाहेकका Design Parameters को लागि Nepal Rural Road Standard 2071 बाट माथि क्र.स.१	

		पहाडी भूगोल) Design speed बाट निर्धारित छन्।	अनुसारको सडक वर्गका लागि प्रयोग हुने Design Parameters प्रयोग गर्न उपयुक्त देखिन्छ।	
--	--	--	--	--

अनुसूची ६. सडक पुल

क्र.स.	सडकको वर्ग	सडक पूलको न्युनतम Carriage way width (मि)	सडक पूलको Footpathको न्युनतम चौडाई (Railing र outer part बाहेक)	कैफियत
१	एक निर्वाचन क्षेत्र एक सडक	७.५	१	उल्लेखित सडक पुलहरुको सम्बन्धमा सडकहरुको प्रकृति हेरी Intermediate वा double lane सडक पुल निर्धारण गरी अन्य Design Parameters Nepal Bridge Standards 2067 अनुसार गर्न उपयुक्त देखिन्छ ।
२	प्रादेशिक सडक क वर्ग	७.५	१	
३	प्रादेशिक सडक ख वर्ग	६	१	
४	प्रादेशिक सडक ग वर्ग	६	१	
५	साझेदारी सडक	६	१	